

[Hans Thyge Jacobsen.]

Grund af, at han har opbrugt sin ordinære, sin ekstraordinære, sin Hjælpekasseunderstøttelse, er drevet over paa den sidste Skanse, paa Fattigvæsenet, saa bør dette ikke have Retsvirkning.

Det er ikke et Synspunkt, som har noget med Velgørenhedsbetragtninger eller -motiver at gøre, aldeles ikke! Det er et rent politisk Synspunkt. Det kan ikke være rigtigt i et Samfund, der gennem sin Lovgivning i hvert Fald tilstræber at opretholde og udvikle ordnede Tilstande, at lade en saadan Tilstand herske, hvorunder det er givet, at i enhver Henseende hæderlige Samfundsborgere, der paa Grund af Tidernes Elendighed maa søge Fattigvæsenet, derefter skal miste Rettigheder, som de ellers, hvis ikke Tiderne netop havde været, som de er, vilde have bevaret paa lige Fod med os andre.

Altsaa, for saa vidt det her drejer sig om at vedtage en Lov, hvorefter Fattighjælp, nødvendiggjort ved Arbejdsløshed, ikke skal have Fattighjælps Retsvirkninger, er vi villige til at yde vort Medarbejde loyalt og med det Maal for Øje at naa til Lovens Vedtagelse.

Men for at dette Maal nu skal kunne naas, og det er mit Haab, vil jeg dernæst gerne have Lov til at sige til den højtærede Socialminister, som har fremsat Lovforslaget, og til det socialdemokratiske Parti, at saa maa man være varsom med at blande Ting ind i Forhandlingen, som ikke vedkommer det; jeg nys omtalte, den ufor skyldte Arbejdsløshed som Aarsag til Fattigunderstøttelse.

Jeg interesserer mig ikke for, at Alimenter skal kunne fritages for Fattighjælps Retsvirkninger. Mig forekommer det, at selv om ogsaa en Alimenterant kan komme i den Situation, at Tidens økonomiske Vanskeligheder hindrer ham i at opfylde sine Forpligtelser, saa er hans Stilling iblandt os af en saadan Karakter, ikke blot personlig moralsk, men, hvad det jo her drejer sig om, samfundsmoralsk, at han ikke kan vente sig yderligere Hjælp fra Samfundet udover den, der ligger i, at man betaler hans Skyldighed for ham. At han skal fritages for visse Retsvirkninger af hele sit Forhold, det kan jeg ikke forstaa, det interesserer jeg mig ikke for.

Jeg tror ogsaa, man skal være meget varsom med dette. Det er jo en given Ting, at et Samfund, hvor det er omtrent risikoløst eller i hvert Fald forbundet med meget ringe økonomisk Risiko at sætte Børn i Verden udenfor Ægteskab, er ikke sundt.

Det maa være Lovgivningsmagtens Opgave af Hensyn til at holde Samfundet sundt og i Orden at byde Alimenteranter saadanne Vilkaar, at ingen siger, at her kan man lade fem være lige, men saaledes at det er en afskrækkende Situation for Mennesker at komme i at være Alimenterant.

Og naar jeg ser paa Teksten, paa Ordlyden i § 1, forekommer det mig, at der i disse Ord: „eller paa anden Maade er en Følge af den herskende Erhvervskrise“, er en Tilbøjelighed til at faa noget blandet ind, som ikke vedkommer det, vi egentlig skal behandle her. Jeg hørte nok, at det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen opfattede det saaledes, at det var en Indbydelse til andre end Lønarbejderne. Ja, maaske er det det, og naturligvis bør ogsaa saadanne udenfor Lønarbejdernes Kred, som er slaaet ud, og som maa søge Fattigvæsenet, have Adgang til at nyde godt af denne Lovs fritagende Bestemmelser. Men det er i alt Fald et ubestemt Udtryk, naar det hedder „den herskende Erhvervskrise“.

Vi ved alle sammen, at en Erhvervskrise hersker over os; men hvordan ser den herskende Erhvervskrise egentlig ud, naar vi skal til at gaa det efter i det konkrete overfor Enkelttilfældene? Jeg ved ikke, om man vilde anse en saadan Mand for ramt og derfor egnet til at faa Hjælp i den herskende Erhvervskrise som den Mand, jeg for nogen Tid siden havde med at gøre, og som naturligvis overfor mig erklærede, at det var Krisens Skyld, at han var stillet, som han nu var det. Han havde haft Forretning igennem 20—25 Aar, og nu havde han ingen Forretning; det var forbi. Men da vi kom nærmere ind paa hans Forhold, viste det sig, at han foruden at have drevet Forretning i denne Snes Aar havde oppist en Arv paa et lille halvt Hundrede Tusinde Kroner, og hans Forretning var af den Karakter, at sagkyndige fortalte, at hvis Manden havde været paapasselig, saa havde han kunnet sidde i betryggende Kaar, selv under den herskende Erhvervskrise.

Er en saadan Mand, hvor meget han end selv vil skyldte Krisen for sin Vanskab, er han, naar han skal betragtes under det Synspunkt, som vi her maa anlægge, i Virkeligheden saadan stillet, at han bør fritages for Retsvirkninger? Det kommer jo over ham paa Grund af hans Udygtighed, paa Grund af hans Efterladenhed, paa Grund af hans Laden staa til gennem et langt Liv, paa Grund af, at han har taget sit gode paa Forskud og nu har den trange Tid tilbage.

Eller jeg tænker paa en Mand, jeg ogsaa